

Lūdz apmaksāt zāles vairāk

Inga PAPARDE

Neraugoties uz nenotikušo Saeimas Sabiedrības veselības apakškomisijas sēdi par kardioloģiju, pacientu organizācijas, mediķi un zāļu ražotāji sagatavojuši kopīgu aicinājumu Saeimai un valdībai piešķirt lielāku finansējumu kardioloģijai, un tieši – kompensējamo zāļu apmaksai sirds slimību pacientiem. Latvijas valsts apmaksāto jaunākas paaudzes medikamentu saraksts sirds un asinsvadu slimību ārstēšanai ir būtiski īsāks nekā Lietuvā un Igaunijā.

Otrdien vajadzēja norisināties Saeimas apakškomisijas sēdei par finansējumu kardioloģijas zālēm, taču tā tika atcelta deputātu kvoruma dēļ, uz sēdi bija ieradušies tikai trīs deputāti, savukārt uzaicināto speciālistu skaits – trīs reizes liejāks. Visticamāk, par šo veselības aprūpes jautājumu Saeimas deputāti spriedis citreiz. Taču *Neatkarīgās* rīcībā ir aicinājums valdībai un Saeimai pievērsties sirds slimību ārstēšanai no mediķu, pacientu, kā arī zāļu ražotāju puses. Starptautisko inovatīvo farmaceitisko firmu asociācijas (SIFFA) apkopotie dati rāda, ka Latvijā valsts apmaksātie jaunākās paaudzes medikamenti ir pieejami ievērojami mazākam pacientu skaitam nekā kaimiņvalstis Lietuvā un Igaunijā, un

tas nozīmē, ka Latvijā sirds slimnieki daudz biežāk klūst darba nespējīgi vai mirst ar diagnozem, kas kaimiņvalstis tiek sekmīgi ārstētas ar jauno zāļu palīdzību.

Lietuvā sirds mazspējas pacientu ārstēšanai ar jaunajām zālēm (antikoagulantiem) no valsts budžeta līdzekļiem šogad ir atvēlēti 5,39 miljoni eiro – medikamentus saņem vairāk nekā 10 000 pacientu ar sirds priekškambaru mirdzēšanu (mirdzaritmiju) un citām sirds un asinsvadu slimībām. Igaunijā 2017. gadā ar jaunajiem antikoagulantiem tika ārstēti 8875 priekškambaru mirdzēšanas pacienti.

Veselības ministrijas informatīvajā ziņojumā par veselības reformas pasākumiem 2018. gadā, jaujas inovatīvas zāles paredzēts no-

KAM STĀSTĪT? Saeimas deputātus gaida kardiologs Kārlis Trušinskis (no kreisās), kardiologs Vilnis Dzērve, kā arī Nacionālā veselības dienesta speciālisti

sirds slimību pacientiem

Foto: Valdisav PROSKNS, F64 Photo Agency

drošināt sirds mazspējas un priekškambaru mirdzēšanas pacientiem, kā arī uzlabot terapijas pieejamību pacientiem, kam pēc

akūta koronāra sindroma veikta stentēšana. Ir paredzēts apmaksāt zāles vairākām jaunām diagnozēm – plaušu embolijs, dzīlo vēnu trom-

boze, kurās jauno zālu savlaicīga lietošana novērš letālas komplikācijas. Šogad sirds un asinsvadu slimību programmai no valsts budžeta papildus atvēlēti 11 miljoni eiro, no tiem 3,05 miljoni eiro – kompensējamo zālu saraksta papildināšanai ar jauniem medikamentiem sirds un asinsvadu slimību ārstēšanai. Par šiem trīs miljoniem eiro apmaksās zāles 5205 pacientiem, taču, kā norāda SIFFA vadītājs, reālais pacientu skaits minēto diagnožu grupās Latvijā ir ievērojami – vismaz piecas reizes – lielāks.

Latvijas Hipertensijas un aterosklerozes biedrības prezidents, invazīvais kardiologs Kārlis Trušinskis piekrīt, ka valsts institūcijas ir spērušas ļoti pozitīvu soli, sirds un asinsvadu slimību ārstēšanai ar jaunām zālēm, šogad papildus atvēlot vairāk nekā trīs miljonus eiro. Taču ar šo finansējumu tikai dalēji tiks izdarīts tas, ko citas Eiropas valstis, tostarp arī Lietuva un Igaunija, saviem pacientiem jau nodrošina. «Mēs nosegsim zināmu parādu saviem iedzīvotājiem, bet pie tā nedrīkst apstāties,» uzsver kardiologs. Latvijā būtu lietderīgi izveidot sirds mazspējas klinikas,

kas ar profilaksi spēj pasargāt pacientus no nonākšanas slimnīcā. Būtu jādomā par iespēju nodrošināt lielākas atlaides pensionāriem zālu iegādei sirds un asinsvadu slimību ārstēšanai, kā arī jāizvērtē iespējamība nodrošināt 100 procēntu medikamentu kompensāciju sirds mazspējas pacientiem, jo šīs slimības prognoze ir sliktāka nekā lielai daļai vēža slimnieku.

«Ja zāļu pieejamība netiks uzlabota, diemžēl nebūs iespējams sasniegt Veselības ministrijas izvirzīto mērķi samazināt mīstību no sirds un asinsvadu slimībām,» sakā SIFFA izpilddirektors Valters Bolēvics. Viņš arī norāda, ka pašlaik nemaz nav skaidrības par budžeta apakšprogrammai – kompensējamo medikamentu nodrošināšana sirds un asinsvadu sašķīdņām – piešķirto valsts budžeta līdzekļu izlietojumu, jo šī programma paredz īstenot vairākas lietas uzreiz. Veselības ministrija tiek aicināta izstrādāt vidēja termiņa Latvijas kardioloģijas attīstības plānu, lai varētu ilgtermiņā plānot sirds un asinsvadu programmas attīstību un definēt prioritātes. ■